

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα ΠΠ

Αρχαίο Ελληνικό Δράμα: Αισχύλος - Σοφοκλής

Ενότητα 05: Ο Αΐας του Σοφοκλή –
Πάροδος (στ. 134 – 200)

Ευφημία Καρακάντζα

Σχολή Ανθρωπιστικών & Κοινωνικών Επιστημών

Τμήμα Φιλολογίας

Σκοποί ενότητας

- Γλωσσικός και ιδεολογικός σχολιασμός της παρόδου της τραγωδίας *Αΐας* του Σοφοκλή.

Περιεχόμενα ενότητας

- Γλωσσικές παρατηρήσεις στους στίχους 134 - 200.
- Ερμηνευτικές παρατηρήσεις στους στίχους 134 – 200.

Πάροδος

- Η φήμη (*φάτις κακή*) της επίθεσης του Αίαντα στα ζώα τρομοκρατεί τους ναύτες από την Σαλαμίνα, τους συντρόφους του Αίαντα, που είναι ο χορός του δράματος. Τι συνέβη στον βασιλιά τους; Είναι αλήθεια όσα λέγονται; Μήπως τον κακολογούν οι Ατρείδες και ο Οδυσσέας;
- Ο Αίαντας πρέπει να βγει από την σκηνή του και να αντιμετωπίσει τις κακολογίες των εχθρών του.

Γλωσσικά σχόλια

- Στα λυρικά (αδόμενα) τμήματα της παρόδου (172-200) υπάρχει δωρική διάλεκτος: κυρίως μακρό -α- στην θέση του ιωνικού -η-
- ζαμενής = πολύ δυνατός
- ῥῦμα (< ῥύεσθαι = υπερασπίζομαι) = προστασία, φρουρά
- ἀπαλέξασθαι: με την έννοια του ἀντιτάξασθαι
- ἀπέδραν = ἀπέδρασαν
- ξυνοῦ = κοινοῦ
- ἡ λώβη = προσβολή

Γλωσσικά σχόλια

- **ὑποβαλλόμενοι κλέπτουσι μύθους:** ο Σχολιαστής εξηγεί = ὑποβλήτως λέγοντες
- ὑποσπείρουσι
- **ἔφαλος, ον** = κοντά στο περιγιάλι
- **ἄρη:** Ὑποτ. του ἠράμην < αἴρομαι = σηκώνομαι
- **ἄνα** = ἀνάστηθι
- **ἀγώνιος σχολή** = σχολή ἀπὸ τοῦ ἀγῶνος

Δομή της παρόδου

- Ο χορός εξυμνεί τον Αίαντα, μιλάει για τα κατορθώματά του και παίρνει το μέρος του.
  - (στροφή 172 - 181 : Ο χορός ψάχνει τον αίτιο θεό της μανίας του Αίαντα).
  - (αντιστροφή 182 - 192 : Τάσσεται εναντίον των εχθρών του και όσων τον χλευάζουν).
  - (επωδός 193 - 200 : Εμπυχώνει τον πτοημένο Αίαντα).

Αφηγηματολογικές & ιδεολογικές παρατηρήσεις

- **εχθροί – φίλοι:** Μετά τον πρόλογο του δράματος, στον οποίο δυο “εχθροί” συνομιλούν για/ με τον Αίαντα, η είσοδος του χορού φέρνει στο προσκήνιο τους φίλους του Αίαντα, τους σαλαμίνιους συμπολεμιστές του.
- Τι σημαίνει “φίλος” και “εχθρός” σε αυτά τα συμφραζόμενα; Εντοπίστε τις λέξεις και εκφράσεις που στον πρόλογο και την πάροδο αναφέρονται σε αυτές τις ομάδες ανθρώπων. Μπορείτε να οριοθετήσετε το περιεχόμενο των εννοιών;

Τέλος Ενότητας

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών. Ευφημία Καρακάντζα. Τίτλος μαθήματος: Αρχαίο Ελληνικό Δράμα: Αισχύλος – Σοφοκλής. Ενότητα 05: Ο Αΐας του Σοφοκλή – Πάροδος (στ. 134 – 200). Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <https://eclass.upatras.gr/courses/LIT1868/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

